

Enkät från LO/TCO/Saco:s Brysselkontor till svenska partier inför val till Europaparlamentet den 26 maj 2019

LO, TCO och Saco samlar tillsammans ca 3,5 miljoner arbetstagare. Vi har en positiv grundinställning till EU och är övertygade om att det europeiska samarbetet är centralt för att främja hållbar tillväxt och sysselsättning. Vi arbetar aktivt för en EU-politik till förmån för tillväxt, jobb, goda villkor i arbetslivet, jämställdhet, öppenhet samt respekt för fackliga fri- och rättigheter och den svenska arbetsmarknadsmodellen.

Med anledning av valet till Europaparlament den 26 maj 2019 önskar LO/TCO/Saco:s Brysselkontor genomföra en enkätundersökning för att kartlägga hur svenska partier ställer sig i EU-frågor som är viktiga för facken och svenska arbetstagare. Enkäten vänder sig till svenska partier som idag finns representerade i Europaparlamentet, och bygger på motsvarande enkäter som skickats inför valen 2009 och 2014. Partiernas svar kommer att redovisas på Fackliga Brysselkontorets hemsida: www.fackligt.eu.

Enkäten innehåller 11 frågor som rör hållbar tillväxt, sysselsättning, arbetsvillkor, arbetsmiljö, jämställdhet, den inre marknaden och EU:s framtid.

Vi ber er vänligen inkomma med svar på enkätfrågorna till info@brysselkontoret.se senast den **8 april 2019**.

Europeisk och svensk arbetsmarknad

Europa är på god väg att återhämta sig från den ekonomiska krisen. Ojämligheten såväl inom som mellan medlemsstaterna har dock ökat, med bl.a. fler otrygga jobb. Fler och bättre jobb behövs. Även om arbetsmarknads- och socialpolitiken i första hand är ett nationellt ansvar kan EU i vissa fall anta direktiv för att garantera arbetstagare en minsta nivå av skydd och rättigheter på den gemensamma marknaden. LO, TCO och Saco anser att den nuvarande kompetensfördelningen och ambitionsnivån bör bestå.

Fråga 1: Vad vill ert parti att EU ska göra under nästa mandatperiod för att skapa **fler jobb och ökad tillväxt**?

→Vi ställde en liknande fråga inför valet 2014. Hur har ni arbetat i parlamentet under nuvarande mandatperiod för att främja sysselsättning och tillväxt?

Fråga 2: I vilken utsträckning anser ert parti att EU bör använda möjligheten i fördragen att besluta om **minimidirektiv på det socialpolitiska området** (som inbegriper bl.a. arbetsmiljö och arbetsvillkor)? Finns det arbetsmarknadsfrågor av särskild vikt för medlemsstaterna att själva avgöra?

→Vi ställde en liknande fråga inför valet 2014. Hur har ni arbetat med detta under nuvarande mandatperiod i parlamentet?

Fråga 3: Vad anser ert parti krävs av EU-samarbetet för att den **svenska arbetsmarknadsmodellen** ska fortsätta respekteras och utvecklas? Hur kan EU främja förbättrade levnads- och arbetsvillkor i hela EU med respekt för nationella särdrag?

Reglering av EU:s inre marknad

En bärande del av EU-samarbetet är den inre marknaden, med fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital, som bidrar till bättre förutsättningar för jobb och tillväxt. LO, TCO och Saco anser att onödiga hinder på den inre marknaden bör undanröjas, samtidigt som detta inte får resultera i snedvriden konkurrens eller kringgående av nationella regler.

Fråga 4: Hur vill ert parti förebygga **illojal konkurrens** och säkerställa en **rättvis konkurrens** på EU:s inre marknad?

→LO, TCO och Saco vill att EU:s grundfördrag kompletteras med ett **socialt protokoll** som garanterar att fackliga rättigheter inte underordnas ekonomiska friheter på den inre marknaden. Rättvis konkurrens kan aldrig bygga på låga löner eller dåliga arbetsvillkor. Hur ställer ni er till detta krav?

Fråga 5: Vilka **hinder** anser ert parti att det fortfarande finns på EU:s inre marknad och som bör avlägsnas för att stärka den fria rörligheten (för varor, kapital, tjänster och/eller människor)?

→Vi ställde en liknande fråga inför valet 2014. Hur har ni arbetat under nuvarande mandatperiod i parlamentet för att stärka den **fria rörligheten**?

Fråga 6: Det ska vara tryggt och säkert för både företag och arbetstagare att verka på EU:s inre marknad. EU:s arbete för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen bör därför följas upp med en ny **arbetsmiljöstrategi**. Vad anser ert parti att en sådan strategi bör innehålla?

→Från EU:s sida finns också en ambition om att förenkla regleringen av den inre marknaden. Vad är ert partis syn på denna **regelförenklingsagenda** (REFIT) och eventuella risker för försämring av skyddet för arbetstagarna?

Framtidens EU och arbetsmarknad

EU-samarbetet bygger på grundläggande värderingar om demokrati, rättsstat och mänskliga rättigheter. Principerna om jämställdhet och likabehandling utgör grundbultar i EU-samarbetet. I ljuset av de möjligheter och utmaningar som bl.a. globaliseringen, digitaliseringen, klimatförändringarna och den demografiska utvecklingen medför är också behovet av omställning av arbetskraften en likabehandlingsfråga, där ingen får lämnas på efterkälken. Därtill har den fortgående fördjupningen av EMU-samarbetet potential att skapa inte bara tillväxt och arbetstillfällen, utan också ekonomisk konvergens och social rättvisa, vilket har en inverkan även på icke-euroländer som Sverige.

Fråga 7: EU-samarbetet bygger på ekonomisk och social utveckling, men utgör också en garant för fred och **grundläggande värden**. Samtidigt visar den politiska utvecklingen runt om i Europa på att mänskliga rättigheter (inklusive fackliga fri- och rättigheter), rättsstatliga principer och demokratiska värderingar allt oftare ifrågasätts och riskerar att inskränkas. Hur anser ert parti att EU bör agera gentemot medlemsstater som åsidosätter dessa grundläggande värden? Vilka fri- och rättigheter vill ni särskilt slå vakt om i EU och på vilket sätt?

Fråga 8: Den europeiska **pelaren för sociala rättigheter** är ett instrument som syftar till att EU:s medlemsstater och institutioner bättre ska kunna bemöta framtidens utmaningar på t.ex. arbetsmarknaden genom att garantera medborgarna ändamålsenliga rättigheter inom ramen för EU och medlemsstaternas respektive kompetensområden. Pelaren uppmantrar inte minst till att **arbetsmarknadens parter** sluter kollektivavtal och ges stöd för att stärka den **sociala dialogen**. På vilket sätt anser ert parti att målen i den sociala pelaren bäst ska kunna förverkligas på såväl nationell nivå som på EU-nivå?

Fråga 9: Kvinnors och mäns lika möjligheter att delta i arbetslivet är en rättighetsfråga men också viktigt för Europas tillväxt. Hur vill ert parti att EU ska arbeta för att stärka **jämställdhetsperspektivet** i politiken och i lagstiftningen?

Fråga 10: Utöver arbetsmarknads- och socialpolitik, hur anser ert parti att EU inom ramen för sin kompetens på andra politikområden kan främja en hållbar och rättvis **omställning** för

arbetstagare? Vilka av EU:s politikområden bedömer ni vara av särskilt vikt för att främja en socialt hållbar utveckling i hela unionen?

→ Inför valet 2014 ställde vi en liknande fråga om EU:s **klimatpolitik**. Hur har ni arbetat under nuvarande mandatperiod i parlamentet i just denna fråga?

Fråga 11: I och med den ekonomiska krisen blev det uppenbart att uppbyggnaden av EU:s valutaunion var ofullständig. Under denna mandatperiod har EU:s arbete därför gått från krishantering till mer framåtsyftande reformer. Bl.a. förs diskussioner om stabiliserande mekanismer, exempelvis i form av en kompletterande arbetslöshetsförsäkring för eurozonen som ett sätt att förebygga och hantera ekonomiska kriser. I vilken riktning vill ert parti att denna fördjupning av **eurozonen** ska utformas? Anser ni att reformerna kan ha en inverkan på Sveriges förutsättningar att i framtiden ansluta sig till EMU?

Tack för att ni deltar i enkätundersökningen!